

Famokarana zezika komposta biolojika

Fanoroam-pejy	
Ny zezika biolojika	2
Tombony amin'ny fanamboarana zezika komposta	2
Famantarana ny filàna eny an-tanimboly	3
Famokarana ny akora	3
Ny zezika biolojika	3
Fikarakarana ny toerana	3
Fitaovana ilaina	4
Fikarakarana mialoha	4
Dingana arahina	4
Fanotrehana ny zezika	5
Fahamasahana	6
Fikarakarana aorian'ny fahamasahana	6
Fikarakarana	6
Ny olana mateti-mpitranga sy ny vahaolana	7

Ny zezika biolojika

Ny zezika dia vokatry ny fandravan'ny bibikely hita na tsy hita maso ny fatin-java-maniry isan-karazany sy fatim-biby na ny zavatra avy amin'ny biby ka nandalo teo anivon'ny tontolo iainana (hafanana, hamandoana, biby) ary potika tanteraka tsy misy hahafantarana azy intsony.

Ny zezika dia fitambaran'ny kasinga organika amin'ireo zava-mananaina madinika tsy hita maso (bakteria, holatra,...), ny kankana sy ireo rehetra mpandray anjara amin'ny fanodinana ny akora ho zezika.

Ny zezika vita tsara dia miendrika sy manana fofona toy ny roka any anaty ala.

Tombony amin'ny fanamboarana zezika komposta

- Ny fanamboarana zezika manakaiky ny tanimboly dia mampihena ny fotoana sy ny vola lany amin'ny fitanterana fako sy zezika
- Ny fanamboarana zezika komposta dia mampihena ny vola mivoaka raha miohatra amin'ny fividianana zezika simika.
- Ny vokatra azo dia ambara fa vokatra biolojika ka mahasalama satria mitondra hery sy vitamina betsaka ary tsy ahitana poizina simika.
- Rehefa mihatsara ny firafitra sy ny tsiron'ny tany amin'ny fomba biolojika dia mahavokatra kokoa sy

maharitra ary ny voly dia mahatohitra ny karazan'aretina sy ny biby mpanimba voly.

Ny zezika komposta dia natoraly tongalafatra ary azon'ny tantsaha atao tsara ny mamokatra azy.Raha mamokatra komposta ianao dia mandray anjara amin'ny fikajiana sy fiarovana ny nofontany izay antoky ny fampandrosoana maharitra ho an'ny firenena.

Famantarana ny filàna eny an-tanimboly

Azo atao ny manao ny fitiliana ny tany any amin'ny laboratoara .

Azo atao ihany koa anefa ny maminavina ny hatsaran'ny tany na izay mety tsy ho ampy ao aminy araka ny hatsara na haratsin'ny vokatra niakatra teo farany. Azo atao koa ny mandinika izay zavamaniry hita eo an-tanimboly. Tsara ny miara-midinika amin'ny teknisiana. Ny habetsaky ny zezika ilaina dia miankina ihany koa amin'ny karazamboly sy ny velaran-tany ho volena.

Famokarana ny akora

Maro ny akora azo alaina eny antsaha na any an'ala nefa mety hanampahataperana izy ireny ka mety hitarika ihany koa ny faharavan'ny tontolo iainana. Noho izany dia tsara izy ireny raha volena.

Ohatra: azo atao ny mamboly ny tefrozia, ny krotalera, ny konsoda eny amin'ny sisim-boly

Kendrena ny akora vokarina mba ho zava-maniry haingam-pitombo nefa mora potika ary mahatanty tsara ny toe-tany. Vokarina betsaka ny zava-maniry manome ravina.



Ny tefrozia zavamaniry fanao fefy velona sady atao zezika ny raviny



Ny kaonsoda dia zavamaniry fanamboarana ranon-jezika mahery vaika

Fikarakarana ny toerana

Kendrena mba ho toerana maloka sy tsy talakin-drivotra no anorenana ny toeram-pamokarana zezika.
Azo atao ny manafo azy amin'ny volotsangana norariana na bozaka na misafidy toerana maloka eny ambodihazo araka ny zava-misy.



Fitaovana ilaina

- Farango
- Antsibe
- Borety na harona
- Sivana 12mm (araka ny filàna)
- Sivana 5-6mm (araka ny filàna)
- Angady
- Antsim-bilona
- Siny
- Ratsan-kazo

Fikarakarana mialoha

Tetehina madinika amin'ny antsy na amin'ny milina ny akora. Ny fanapotehana dia fanampiana sahady ireo bibikely madinika mpanamboatra ny zezika.



Ny zava-maitso dia tsara raha lazoana kely alohan'ny hampiasana azy mba hialana amin'ny fahalovana. Ny zava-maina kosa dia tsara raha alona anaty rano iray andro mialoha, ohatra: hodim-boanjo, hodi-tsaramaso, mololo,...

Dingana arahina

Maro karazana ny fomba fanamboarana zezika fa eto dia ny fomba fanamboarana atotan'akoran-javamaniry no horesahina. Lafihana ratsan-kazo ny fanambaniny ary asiana tsato-kazo na ratsan-kazo maromaro mifatotra eo afovoany mba hiantohana ny fivezivezen'ny rivotra.

Afangaro ny zava-maitso sy ny zava-maina, madinika sy vaventy , ny mitondra karbona (mafy sy maina), ny mitondra azota (maitso sy mando) atoby mandra-pahazo hatevenana sahabo ho 20 sm. Ny karbona dia hita amin'ny akora toy ny : bozaka, mololo, ravina maina, taho, lavenona,...

Ny azota dia hita amin'ny akora toy ny : zezika efa masaka, ny zava-maitso legiominezy, ny fako avy any andakozia....

Eto izany isika dia mahazo ny fangaron'ny akora mitondra karbona (C) sy ny akora mitondra azota (N) ka ny tahan'ny fifangaroana dia manome 30 (C/N=30). mba hahazona roka tsara sy maharitra.

lo izany no manome ny sosona voalohany.

Tondrahana mba ho mando fotsiny fa tsy atao hotsaka be loatra mba hanafainganana ny fahamasahana.

Tovonana zezi-pahitra efa masaka na taim-biby indray eo ambony (tain'omby, tain-kisoa, tain'akoho ...) sahabo ho 5 cm ary saromana tany masaka sahabo ho 3 cm.

lo indray izany no manome ny sosona faharoa.

Tondrahana ho mando

Zava-dehibe ny fandalàna ny tahan'ny firafitry ny zezika amin'ny fanafangaroana taharo fanampiny. Izany no atao dia mba hanatsarana ny sakafon'ireo bibikely tsy hitamaso mamadika ny akora ho zezika.

Noho izany dia tsara ny fanampiana sokay (dolomia), ranon-jezika (mitondra azota), vovoka tandroka na vovoka taolana (mitondra faosifaoro), lavenona (mitondra potasy),

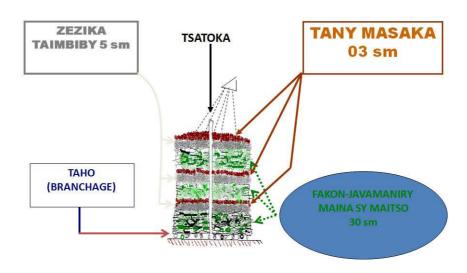
Dia tohizana ny fananganana ny atontampako amin'ny fampandimbindimbiasana ireo sosona roa voalaza ireo mandrapahazo haavo sahabo ho 1.5m.



Fanotrehana ny zezika

Raha toa ka voamando tsara ny akora dia miakatra hatrany amin'ny 50°C-75°C ny hafanana ao anaty zezika. Izany hoe raha asitrika ao ny tànana dia mahamay tsy zakan'ny hoditra ny hafanàna.

Io fiakaran'ny maripàna io no manaporofo fa mahomby ny fanotrehana. Ny fiakaran'ny maripàna dia ilaina mandritry ny andro maromaro mba hamono ireo karazam-biby sy ny voan'ahidratsy mpanimba voly. Izay no antony ilana ny fampidirana rivotra mandrakariva ao afovoan'ny atontanjezika mba hahafahan'ny oksizena manampy amin'ny fiakaran'ny maripàna. Io izany no anton'ny nametrahana ireo lalan-drivotra amin'ny alalan'ny lafika ao ambany sy ny tsatokazo eo afovoany.





Raha tsy tomombana ireo lalan-drivotra ireo dia atao ny famadihana ny zezika amin'ny alalan'ny farango ka ny avy any anatiny indray no atao ety ivelany. Eo ampamadihana ny zezika dia potehina tsara izay mivongambongana satria ireny dia vokatry ny tsy fahampian-drivotra.

Tondrahana raha maina loatra.

Indro misy torohevitra momba ny tetiandro famadihana ny zezika (ny miloko mena no andro famadihana zezika)

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16

Tohizana isaky ny 15 andro ny famadihana mandra-pahamasaka ny zezika.



Fahamasahana

Masaka ny zezika na matoy rehefa tsy miovaova intsony ny maripàna ka midina eo amin'ny 20°C.

Ny fahamasahana dia mitranga afaka 6 herinandro eo ho eo raha toa ka feno ny fepetra rehetra.



Fikarakarana aorian'ny fahamasahana

Tsara kokoa raha sivanina ny zezika alohan'ny hampiasana azy mba hanalana ny kasinga tsy mahasoa ny voly. Araka izay filàn'ny voly no isafidianana ny halehiben'ny mason-tsivana.

Ohatra:

Ny zezika tsy voasivana dia ampiasaina amin'ny fanatsarana ny firafitra sy ny tsiron' ny tany.

- Ny mason-tsivana 12 mm dia ahazoana zezika fampiasa amin'ny voly eny anjaridaina
- Ny mason-tsivana 5 à 6 mm dia ahazoana zezika fampiasa eny amin'ny famafazana ambioka





Ny olana mateti-mpitranga sy ny vahaolana

Olana	Antony	Vahaolana aroso
Tsy miakatra ny maripàna	Tsy afaka mitombo ireo bibikely tsy hita maso mpanodina ny zezika: - Maina loatra na diso be rano loatra - Tsy ampy na betsaka loatra ny rivotra - Tsy voahaja ny tahan'ny karbona sy ny azota (C/N) - Betsaka loatra ny tahan'ny tahan'ny tany	- Tondrahana amin'ny ranon-jezika - Ampiana ny zava-maitso na ny zezika masaka
Midina tampoka ny maripàna	-Betsaka loatra ny ton- draka -Tapitra ny herin'ny azota - Kely ny tahan'ny zava- maitso	- Tondrahana amin'ny ranon-jezika - Ampiana ny akora miton- dra azota
Maniry lomotra fotsifotsy ny akora	-Mitombo malaky loatra ny holatra madinika -Maina loatra - Tara ny famadihana	- Avadika - Tondrahana rano tsotra - Ampiana ny akora miton- dra karbona
Miha mainty manompy maitso ny akora ary mamoaka fofona maimbo	-Ambany loatra ny ta- han'ny C/N -Betsaka loatra ny ton- draka -Tsy mifangaro tsara ny akora	-Ampiana ny akora miton- dra karbona -Avadika















Caritas

MADAGASCAR



































